

School ondersteuningsprofiel 2018-2019

School ondersteuningsprofiel

Scholengroep Anna Paulowna

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit school ondersteuningsprofiel bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling
- ondersteuning lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. Gegevens van OBS De Tweewegen

Directeur : K. Arends
Telefoon: 0630063962
Telefoon school : 0224-221631
E-mail : K.Arends@stichtingsurplus.nl
Website school : www.detweewegen.nl
Email school: obs@detweewegen.nl
Website stichting : www.stichtingsurplus.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van OBS De Tweewegen

De Tweewegen maakt deel uit van Stichting Surplus, een openbaar bestuur met 29 scholen in de kop van Noord-Holland. Dat betekent dat ons leven en werken in de school mede bepaald wordt door de collectieve missie en visie van de Stichting.

De Tweewegen is sinds 13 mei 2013 gevestigd in Brede School “de Pauw” aan de Populierenlaan 27 in Wieringerwaard, samen met Kappio Kinderopvang (incl. peuterspeelzaal “de Bezige Bijtjes” en BSO “Spring in”).

In de Brede School is een Brede Schoolbibliotheek gevestigd voor kinderen t/m 12 jaar. Tevens kunnen inwoners uit het dorp gereserveerde boeken afhalen.

De uitgangspunten van de Brede School: Taal en Gezond Leven, worden de komende jaren verder uitgewerkt in samenwerking met Kappio Kinderopvang.

Naast de school bevindt zich een gymzaal waar de leerlingen 2 x per week gymnastiek krijgen. Onze school is toegankelijk voor mindervaliden: er is een invalidentoilet en een lift in het gebouw. Er zijn 3 spreekkamers en 2 extra (flex)lokalen waar extra ondersteuning geboden kan worden. De spreekkamers worden regelmatig gebruikt door externe instanties, zoals bv schoolmaatschappelijk werk. Voor de lokalen van midden- en bovenbouw zijn ruime leerstraten die ruimte bieden aan het werken in kleine groepjes.

Op de teldatum 1 oktober 2017, telt onze school 179 leerlingen. Wij verwachten iets onder dit aantal te kunnen blijven de komende jaren.

Wij werken in 7 groepen, waaronder een aantal combinatiegroepen: groep 1-2A en B, 3-4, 4-5, 6, 7 en 8.

De afgelopen schooljaren heeft De Tweewegen aan een ontwikkelingsgericht schoolontwerp gebouwd onder begeleiding van het APS.

Op basis van de door het APS onderscheiden schoolprofielen kenmerkt het onderwijskundig concept van De Tweewegen zich door een combinatie van een klassikaal onderwijsaanbod en een gedifferentieerd onderwijsaanbod. Dit is geen statische situatie maar een dynamisch proces. Belangrijke elementen hierin zijn het realiseren van een omslag van aanbodgericht werken naar vraag gestuurd werken, het realiseren van maatwerk, aansluiten bij onderwijsbehoeften van leerlingen en het toepassen van gedifferentieerde werkvormen. In plaats van een docent gestuurde organisatie, wil de school zich ontwikkelen naar een meer kind gestuurde organisatie.

Waar staat onze school voor?

De Tweewegen wil een **taalschool** zijn. Hoe?

- Iedere ochtend kunnen kinderen aan activiteiten deelnemen rondom lees- en boekpromotie.
- We helpen kinderen systematisch om hun woordenschat te ontwikkelen vooral binnen taal en thema activiteiten
- We hebben veel aandacht voor zowel schrijven als spreken en leggen daarbij de nadruk op de vorm
- We stimuleren de kinderen tot actief taalgebruik in een rijke, open leeromgeving. Hierbij uiten we onze positieve waardering en vieren we onze successen.
- Taal is fysiek zichtbaar in de school in de vorm van: boeken, affiches, producten van kinderen, thematafels en tentoonstellingen.

Verschillen tussen kinderen en **onderwijsbehoeften**.

Hoe gaan we hier op De Tweewegen mee om?

De verschillen tussen kinderen zijn enorm, ook binnen een leeftijdsgroep. Daardoor hebben kinderen verschillende onderwijsbehoeften.

Onderwijsbehoeften gaan over :

- het wat van het onderwijs: de inhoud en de doelen
- het hoe van het onderwijs: instructie, werkvormen en omstandigheden.
- Door middel van differentiatie in inhoud en vorm van het leerproces, proberen wij tegemoet te komen aan de verschillende onderwijsbehoeften. Zo ontstaat er maatwerk.

Op de Tweewegen:

- Krijgen kinderen instructie en verwerking op niveau
- Werken kinderen aan eigen leerdoelen
- Volgen de kinderen hun ontwikkeling in het portfolio
- Hebben we aandacht voor elkaar m.b.v. samenwerkingsopdrachten en het voeren van gesprekken
- Geven en ontvangen we complimenten
- Praten we over wat we geleerd hebben en waar we trots op zijn
- Laten we op verschillende manieren zien wat we ontworpen en geleerd hebben

Het onderwijsconcept van De Tweewegen gaat uit van de **ontwikkelkracht** van kinderen:

- Ieder kind leert en ontwikkelt
- We betrekken kinderen bij beslissingen die hen aangaan, passend bij de leeftijd
- Aansluiten bij de belevingswereld van kinderen en daadwerkelijke betrokkenheid bij activiteiten vinden we een belangrijke voorwaarde voor leren
- We zorgen dat leerlingen zelf succes ervaren en vieren
- Bij stagnaties in het leren helpen we het kind om blokkades op te heffen.

De tweewegen wil een school zijn waar kinderen zelf **keuzes leren maken**. Hoe?

Kinderen:

- Kiezen activiteiten via keuze/planbord in groep 1-2
- Werken vanaf groep 3 van dag- naar weektaak in groep 8. Het werken met dag/week taak geeft keuze in planning en activiteiten.
- Kunnen naar behoefte aansluiten bij instructiemomenten

- Kunnen eigen leerdoelen kiezen
- Leren op basis van zelfreflectie keuzes maken die passend zijn bij kennis en vaardigheden in samenspraak met de leerkracht
- Leren dat fouten durven maken nodig is om te kunnen leren

De Tweewegen wil een school zijn waar kinderen hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Hoe?

- We besteden ruimte, tijd en aandacht aan het leren kennen van elkaar: interesses en kwaliteiten
- Zijn we erop uit om nieuwsgierigheid van kinderen te prikkelen
- Stimuleren we een onderzoekende houding bij kinderen en bij onszelf
- We zorgen samen met kinderen voor een rijke leeromgeving
- We maken gebruik van coöperatieve werkvormen bij alle vakgebieden
- Tijdens thematisch werken, houden we rekening met intelligenties van kinderen. (vanuit meervoudige intelligentie)
- Zetten we didactische materialen in die ondersteunend zijn bij het ontwikkelen van talenten.

Samen werken, samen leren. Hoe doen we dat?

We gebruiken hiervoor vier regiegebieden (Fogarty):

- We zorgen voor een **klimaat** waarin samenwerken en elkaar helpen vanzelfsprekend is
- We leren de kinderen **vaardigheden** aan die ze nodig hebben om samen te werken en elkaar te helpen
- We creëren **situaties** waarin samenwerken **betekenisvol** is voor de leerlingen. Dit doen we door het toepassen van coöperatieve werkvormen
- We **reflecteren** met de kinderen hoe het samenwerken en het elkaar helpen ging. Ging het goed of kon het beter?

Onze school wil een actieve rol spelen in de gemeenschapsontwikkeling in het kader van de Brede School.

De Tweewegen heeft een nieuwe huisvesting in de Brede School De Pauw in Wieringerwaard. Meerwaarde wordt gezien in de samenwerking met peuterspeelzaal, kinderopvang en naschoolse opvang (allen onderdeel van Kappio Kinderopvang), waarbij het doel is om tot een gezamenlijk inhoudelijk concept voor de Brede School van en voor Wieringerwaard te komen. De uitgangspunten van de Brede School zijn Taal en Gezond leven. In het gebouw is ook een Brede Schoolbibliotheek gevestigd in samenwerking met Kopgroep Bibliotheken. De kinderen uit groep 7 worden opgeleid tot bibliotheekmedewerker en verzorgen samen met een aantal vaste vrijwilligers de boeken uitleen.

Voor verdere informatie verwijzen we u naar ons schoolplan, schoolgids en de website:

www.detweewegen.nl

4 Kengetallen

	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017
Leerlingaantallen	199	186	179
Gewichtenleerlingen 0,3	15	16	10
Gewichtenleerlingen 1,2	4	3	5
Verwijzingen naar:			
- SBO	0	1	4
- SO	0		

5. Oordeel van de onderwijsinspectie

Naar aanleiding van het reguliere bezoek in 2013, heeft de onderwijsinspectie onze school het basisarrangement toegekend.

Opbrengsten

De tussen- en eindopbrengsten liggen op een niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

Zorg en begeleiding

Er is sprake van een sluitend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en ontwikkeling van leerlingen en voor het (vroegtijdig) signaleren van leerlingen die extra zorg behoeven. De Tweewegen is bezig met de overgang van individuele en groepshandelingsplannen naar groepsoverzichten met aandacht kinderen passend op een A3 op weg naar uiteindelijk voor ieder kind een portfolio.

De inspecteur heeft aangegeven dat de analyse en het stellen van specifieke doelen voor zorgleerlingen nog sterker kan en dat deze onderdelen op dit moment nog van onvoldoende kwaliteit zijn. Dit klopt ook. We zijn nog volop bezig met het door ontwikkelen van kindvolgend werken en we nemen de adviezen van de inspecteur mee in het proces.

Kwaliteitszorg

De school heeft een behoorlijk beeld van de onderwijsbehoeften van haar leerlingen en trekt hieruit haar onderwijskundige conclusies. Het team werkt continu aan de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Doordat de opbrengsten tenminste tweemaal per jaar worden geëvalueerd, houdt de school goed zicht op de gerealiseerde opbrengsten in relatie tot de eigen ambities. Daarnaast evalueert de school de kwaliteit van het leren en onderwijzen. Hierbij worden ouders en kinderen betrokken. De gegevens van de zelfevaluatie komen regelmatig terug op het teamoverleg. Daarnaast worden collegiale consultatie en klassenbezoeken door de directie ingezet als borgingsinstrumenten. Voor het rapporteren aan belanghebbenden wordt de evaluatie van het jaarplan gehanteerd. Door het cyclisch karakter is de kwaliteitszorg op de school in belangrijke mate ondersteunend voor de kwaliteit van het onderwijs.

Kwaliteit

De inspectie van het onderwijs kent aan obs De Tweewegen het basisarrangement toe.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

6. Ondersteuningsstructuur

De school onderscheidt drie niveaus van basisondersteuning. Zodra de groepsleerkracht een vorm van basisondersteuning nodig vindt, nemen we contact op met de ouder/verzorger. De ondersteuning en het niveau daarvan bespreken we samen met u.

Niveau 1: basisondersteuning

- De leerkracht(e) observeert de leerling en beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten. De resultaten van methode-gebonden toetsen bieden goede aanwijzingen. De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden door gebruik te maken van effectieve instructie: instructie waarbij leerlingen actief betrokken zijn.
- De leerkracht geeft in een eerste gesprek de ondersteuning van het kind aan: ondersteuning in de klas en bv. door wie;

Niveau 2: basisondersteuning

- De leerkracht en ouders/verzorgers bespreken het vervolg. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de groepsleerkracht:
- of zijn/haar ondersteuning te intensiveren;
 - of de intern begeleider van de school te consulteren;
 - of de leerling in te brengen in een leerlingbespreking in de onder- en/of bovenbouw; Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het plan van aanpak. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt kan daar onderdeel van uitmaken.

Niveau 3 : basisondersteuning

Leerlingen die ondanks de geschetste ondersteuning onvoldoende succesvol blijven worden besproken in het onderwijsondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT bestaat uit de directeur, de intern begeleider, een orthopedagoog, leerkracht en eventueel aangevuld met één of meer externe deskundigen. Ouders/verzorgers worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking. Als al niet eerder gestart is dan wordt in ieder geval m.i.v. deze fase het Groeidocument van het SWV gehanteerd.

Het OT kent doorgaans een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning;
- gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijsondersteuner, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher, leerkracht)
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychodiagnostisch onderzoek,
- een overgaan naar niveau 4

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer er door het OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, verhuist het groeidocument (dossier) naar het OTG van de scholengroep met de vraag een arrangement voor extra ondersteuning toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen. Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen:

- Diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, b.v logopedie)
- Begeleidingsarrangement (coaching van de leerkracht)
- Onderwijsarrangement
- Jeugdzorgarrangement
- Combinatie van arrangementen

Het OT kan zich ook direct tot het CTO wenden wanneer het van mening is dat een verwijzing naar een speciale voorziening (diepteondersteuning) de meest voor de hand liggende optie is.

Niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) geeft in voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV)af zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan Speciaal Basisonderwijs (SBAO) of Speciaal Onderwijs (SO). De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, ook af te geven door de CTO.

Aanwezige expertise personeel

Op de Tweewegen zijn de directeur, de intern begeleider en 2 leerkrachten getraind en of gecertificeerd coach in het voeren van effectieve gesprekken met ouders / verzorgers, teamleden en kinderen. Op de Tweewegen is onderstaande expertise aanwezig:

- **Intern begeleider (ib'er)**

Samen met de directeur verantwoordelijk voor het onderwijsinhoudelijk beleid. Tevens verantwoordelijk voor de coördinatie van de leerlingenzorg en het coachen van de groepsleerkrachten op dat gebied.

- **Leescoördinator**

Coördineert het leesonderwijs en begeleidt leerkrachten op dit gebied.

- **ICT coördinator**

Coördineert het hard- en software gebruik binnen de school en begeleidt de leerkrachten in de toepassing hiervan binnen het onderwijsaanbod.

- **Cultuur coördinator**

Coördineert het culturele aanbod binnen het thematisch werken op de school en begeleidt de leerkrachten hierbij samen met de cultuurwerkgroep.

- **Vakleerkracht bewegingsonderwijs**

Verantwoordelijk voor het bewegingsonderwijs dat op dinsdagen wordt gegeven. Geeft wekelijks motorische remedial teaching aan kinderen die een achterstand in hun motorische ontwikkeling hebben.

- **Onderwijsassistenten**

Ondersteunen kinderen die extra zorg en aandacht nodig hebben en zijn werkzaam als 'extra handen' in de klas.

Samen met de leerkrachten van onze school zorgen zij voor een op voldoende niveau functioneren van een:

- samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
- het systematisch volgen en analyseren van de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen
- het op basis van een analyse van verzamelde gegevens tijdig bepalen van de aard van de te bieden ondersteuning
- het planmatig uitvoeren van de ondersteuning
- het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning

Wanneer ouders hun kind aanmelden op de Tweewegen, waarbij ze aangeven dat hun kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft, gaan we altijd eerst met hen in gesprek. Samen met de ouders / verzorgers kijken we wat het kind nodig heeft en we bespreken de mogelijkheden die we als school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijsbehoeften van het kind.

Wanneer we tot de conclusie komen dat plaatsing op de Tweewegen niet haalbaar of minder wenselijk is, dan gaan we samen met de ouders / verzorgers op zoek naar een beter alternatief binnen de regio. De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming essentieel zijn.

Voor meer informatie verwijzen we u naar onze schoolgids.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Een steeds belangrijker wordend aspect van het onderwijs is het begeleiden van de kinderen met betrekking tot de sociaal emotionele ontwikkeling. Voor het aanleren en versterken van wenselijk gedrag, het leren samenwerken, verantwoordelijkheid dragen en andere sociaal emotionele aspecten in het kader van burgerschap, werken we op de Tweewegen met het programma "De Vreedzame School" waarin Grip op de Groep is opgenomen. Hierin is het modelgedrag van leerkrachten expliciet meegenomen. Daarnaast gebruiken we de methodiek " Taakspel" om de groepsstructuur te versterken.

7.2 Basisondersteuning

Wanneer kinderen door een bepaalde oorzaak zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van deze sociaal emotionele ontwikkeling, al dan niet als gevolg van een aanwijsbare aangetoonde oorzaak als ADHD, autisme gerelateerde stoornissen of anderszins, dan is het aan de leerkrachten om de kinderen hierin specifiek te begeleiden. Met name door de steeds grotere kennis die hierover beschikbaar komt en de steeds hogere eisen die de maatschappij aan de scholen stelt om deze kinderen te begeleiden, is het van belang om hierin continu te blijven scholen en te ontwikkelen.

Door een mini-enquête vanuit het Samenwerkingsverband(februari 2013) is er zicht gekomen op de vaardigheden die het team beheerst rondom het bieden van extra ondersteuning op verschillende terreinen rondom sociaal emotionele ondersteuning. Hieruit blijkt dat De Tweewegen al veel ondersteuning in eenvoudige en enkelvoudige vorm op school kan bieden.

Echter: begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van het kind. Daarbij komt dat door wisselingen in personele bezetting de ondersteuningsmogelijkheden ook kunnen wisselen. Het hieronder genoemde aanbod geeft dan ook vooral een indicatie weer van de ondersteuning die we in principe kunnen bieden, gerelateerd aan onze ondersteuningsstructuur. Begeleiding zal altijd afgestemd worden in overleg met de ouders en moet passen binnen de mogelijkheden van de school. Wij kunnen nu de volgende ondersteuning realiseren.

- ADHD: herkennen, opstellen begeleidingsplan, structurele aanpak in de klas, al dan niet met externe ondersteuning
- PDD NOS: herkennen, bieden van veiligheid en vaste structuur in de reguliere klassensituatie
- meerkunners en hoogbegaafdheid: herkennen, aansluiten bij hun ontwikkelbehoeften in de klas.
- faalangst en concentratieproblemen: herkennen, gerichte begeleiding door individuele gesprekken door interne coach of leerkracht
- pestgedrag: herkennen, aanpak via sociaal veiligheidsplan

7.3 Extra ondersteuning

Extra ondersteuning die uitstijgt boven de mogelijkheden van basisondersteuning, kan de school verkrijgen door het aanvragen van een arrangement bij het OTG. Dat beschikt over een budget voor aan te trekken formatie en over begeleidingsuren voor de inzet van deskundigen.

De school komt o.a. in aanmerking voor deze faciliteiten wanneer:

- de gevraagde ondersteuning niet valt binnen de beschreven basisondersteuning
- de beschikbare formatie al geheel en aantoonbaar is ingezet op basis van beschikbare groeidocumenten,
- er geen ondersteuningsformatie meer beschikbaar is binnen het eigen schoolbestuur,
- de beschikbare middelen voor extra ondersteuning nog niet uitgeput zijn.

Op De Tweewegen is het mogelijk om ondersteuning te bieden op enkele specialismen, mits hiervoor voldoende extra ondersteuningsmogelijkheden (arrangementen) beschikbaar zijn.

8. Ondersteuning lezen en spelling

8.1 Basiskwaliteit

We besteden veel aandacht aan het leesonderwijs. We hanteren een doorgaande lijn in zowel Technisch als Begrijpend lezen. In groep 1-2 worden voorbereidende activiteiten gedaan met het leeskastje en daarnaast voor groep 2 de methode "Leeslijn" en gebruiken we de map Fonemisch Bewustzijn. In groep 3 wordt begonnen met het leren lezen. In groep 3 maken we gebruik van de methode Veilig Leren Lezen. Deze methode biedt zowel het lezen als schrijven geïntegreerd aan. Na het aanvankelijk lezen in groep 3, wordt er in groep 4 veel tijd en aandacht besteed aan het Voortgezet Technisch Lezen. Hiervoor maken we gebruik van de methode Estafette. Tegelijk komt de nadruk steeds meer op het begrijpend (en later ook het studerend) lezen te liggen. Vanaf groep 5 volgen we de methode "Nieuwsbegrip". Daarnaast wordt er met teksten gewerkt binnen het thematisch werken.

8.2 Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven.

We toetsen het begrijpend en technisch lezen met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en de methode-gebonden toetsen. Deze laten zien wanneer een leerling (on)voldoende leesvorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een stagnatie of juist een versnelling in de leesontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht of een ander aanbod.

Wij zijn er op gericht dyslexie tijdig te herkennen en kunnen leerlingen vanaf groep 1-2 gericht ondersteunen. Leerkrachten worden hierbij ondersteund door onze Intern begeleider en Orthopedagoog OBD Noordwest (Dyslexie specialist).

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken treffen we extra maatregelen.

Minimaal drie maal per week krijgt de leerling extra ondersteuning van zijn/haar eigen leerkracht met behulp van de materialen van Ralfi en Connect. In totaal gaat het om tenminste één uur per week. Door een gerichte planning in de groep kunnen we deze inzet structureel waarborgen. Het monitoren van kinderen begint al in de kleutergroepen, waarbij we naast observaties en gerichte toetsing ook het instrument ontwikkeling volg model jonge kinderen (OVMJK) gebruiken om signalen van taalachterstanden of een taalvoorsprong vast te leggen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie, wordt gestart met specifieke ondersteuning, waarbij ook de ouders worden geïnformeerd. Om daadwerkelijk vast te stellen of er sprake is van dyslexie, toetsen we kinderen vanaf groep 5, conform het landelijk vastgestelde dyslexieprotocol dat is ingevoerd.

Afhankelijk van de vooruitgang die de leerling boekt, brengen we door deze werkwijze ook in kaart of er mogelijk sprake is van een ernstig leesprobleem of leesstoornis.

Afhankelijk van de mate waarin kan er sprake zijn van een tijdelijk behandeltraject buiten de school.

8.3 Extra ondersteuning

Extra ondersteuning die uitstijgt boven de mogelijkheden van basisondersteuning, kan de school verkrijgen door het aanvragen van een arrangement bij het OTG. Dat beschikt over een budget voor aan te trekken formatie en over begeleidingsuren voor de inzet van deskundigen.

De school komt o.a. in aanmerking voor deze faciliteiten wanneer:

- de gevraagde ondersteuning niet valt binnen de beschreven basisondersteuning
- de beschikbare formatie al geheel en aantoonbaar is ingezet op basis van beschikbare groeidoelstellingen,
- er geen ondersteuningsformatie meer beschikbaar is binnen het eigen schoolbestuur,
- de beschikbare middelen voor extra ondersteuning nog niet uitgeput zijn.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid. De referentieniveaus geven vulling aan de inhoud en moeilijkheid. Voor het basisonderwijs geldt het streefniveau (1S) en fundamenteel niveau (1F).

In de kleutergroepen werken we met dagelijkse observaties en met hulp van een leerlingvolgsysteem volgen we de ontwikkeling van jonge kinderen. We sluiten aan bij de onderwijsbehoeften door een weloverwogen aanbod van activiteiten. We hebben een beredeneerd aanbod van rekenactiviteiten, waarbij we als bronnenboek de methode "Met Sprongen vooruit" hanteren. Ook gebruiken we "Alles Telt" en TAL.

De Tweewegen werkt vanaf groep 3 met de nieuwste versie van de methode "De Wereld in Getallen". Dit is een realistische rekenmethode. Dat betekent dat de methode uitgaat van situaties in het dagelijks leven en niet alleen rijtjes sommen aanbiedt. Binnen een bepaald thema worden er in leerblokken steeds aangeleerde vaardigheden herhaald, waarna de stof met een nieuw rekenonderdeel wordt aangevuld. Zo ontstaat stap voor stap inzicht in de rekenstof. Kinderen worden ingedeeld in drie niveaus, waarbij de leerkracht de kinderen specifieke instructie en verwerking geeft. Tevens toetsen wij de kinderen voor aanvang van een blok, om zo inzicht te krijgen welk kind bepaalde vaardigheden al dan niet beheerst. Vervolgens wordt na ieder blok nogmaals een toets afgenomen om te bepalen of de leerling de stof beheerst. Afhankelijk van de uitkomst van de toets, krijgt de leerling gerichte oefeningen, die aansluiten bij zijn of haar niveau. Kinderen die de stof al goed beheersen krijgen in een aantal gevallen een aparte aanpak, waarbij er gedifferentieerd wordt op tempo, inhoud en hoeveelheid.

9.2 Basisondersteuning

De reguliere basisondersteuning bij het rekenonderwijs bestaat uit het structureel werken op 3 niveaus, aangevuld met aparte opdrachten voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Extra oefenstof, extra instructie aan de instructietafel of juist extra uitdagende opdrachten stimuleren de kinderen om zich verder te ontwikkelen. In veel gevallen wordt de reken coördinator of Intern begeleider gevraagd om mee te denken over de meest effectieve aanpak voor de leerling.

Wanneer over een periode van zes maanden een leerling onvoldoende baat heeft bij het afgestemde aanbod (op basis van de methode) is aanvullend (intern) diagnostisch onderzoek nodig om de aard van de problemen beter in kaart te brengen.

Vaak wijst dit onderzoek uit dat de leerling in een of meer categorieën hiaten heeft of dat te snel is overgestapt naar een te hoog abstractieniveau. Het is belangrijk vast te stellen of er sprake is van een automatiseringsprobleem of een begripsprobleem.

Begrip is vereist, voordat automatisering zich duurzaam ontwikkelt. Voor een deel kan gebruik gemaakt worden van onderdelen van de gebruikte methode. We zetten als het ware een stap terug en nemen een deel van de methode nogmaals door. Ook staan hulpmaterialen als *Maatwerk* ter beschikking om tijdelijk extra accent te leggen op onderdelen van leerlijnen binnen de verschillende domeinen. Een en ander leggen we vast in het handelingsgerichte groeidocument, in samenspraak met ouders / verzorgers.

9.3 Extra ondersteuning

Extra ondersteuning die uitstijgt boven de mogelijkheden van basisondersteuning, kan de school verkrijgen door het aanvragen van een arrangement bij het OTG. Dat beschikt over een budget voor aan te trekken formatie en over begeleidingsuren voor de inzet van deskundigen.

De school komt o.a. in aanmerking voor deze faciliteiten wanneer:

- de gevraagde ondersteuning niet valt binnen de beschreven basisondersteuning
- de beschikbare formatie al geheel en aantoonbaar is ingezet op basis van beschikbare groeidocumenten,
- er geen ondersteuningsformatie meer beschikbaar is binnen het eigen schoolbestuur,
- de beschikbare middelen voor extra ondersteuning nog niet uitgeput zijn.

Wanneer de bron van de problemen is vastgesteld kan met behulp van een individueel arrangement gewerkt worden aan ontbrekende of zwakke schakels in de verschillende categorieën.

10. Grenzen aan ondersteuning

De Tweewegen besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van uw kind met een bijzondere ondersteuningsvraag. Ouders worden pro-actief betrokken en in samenspraak met hen stellen we ondersteuningsarrangementen op.

Echter, we blijven een reguliere basisschool die tegen grenzen van ondersteuning kan oplopen.

Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- een leerling niet meer te sturen is;
- een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen en/of de leerkracht in het geding is;
- er ondanks de nodige ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is;
- een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit teveel ten koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen;
- een leerling de draagkracht van een leerkracht te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep.

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is, gaan we over naar het niveau van bovenschoolse ondersteuning, zoals al eerder aangegeven.

11. Professionalisering

Professionalisering en ontwikkeling

De Tweewegen heeft als visie de basiskwaliteit van de leerkrachten zo hoog mogelijk te houden. Iedere leerkracht heeft daarom een Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP), dat jaarlijks in overleg met de directie wordt vastgesteld. Door functioneringsgesprekken, observaties, eigen behoeften en de behoeften van de school krijgt het POP concreet vorm. Het team heeft een budget tot zijn / haar beschikking om dit plan uit te voeren. De leerkrachten zijn zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van hun leerkrachtdossier.

Op schoolniveau is er de komende periode gerichte teamscholing op het gebied van leerlingenzorg voor de volgende aspecten: sturen op eigenaarschap en ontwikkelkracht van kinderen, planmatig opbrengstgericht werken, ontwikkeling en borging van het thematisch werken, ontwikkeling van groep doorbrekend werken en pedagogische tact.

In het schooljaarplan staat verder aangegeven welke ontwikkelingsonderwerpen er worden opgepakt.